

Notat:

Vedr.: Forringelse af plejehjemsbeboeres mulighed for at påklage afgørelser om besøgsrestriktioner, der er påført i medfør af Epidemiloven, og som gælder beboernes private boliger.

Sundhedsministeren og et flertal i Folketinget lægger op til at fjerne plejehjemsbeboeres adgang til at påklage afgørelser vedr. forbud mod besøg i deres private boliger til Ankenævnet for Epidemiloven. Dermed forringes plejehjemsbeboernes retsstilling væsentligt.

Lovforslag L 134 - Lov om epidemier m.v. (epidemiloven)

I forslag til ny epidemilov kan Styrelsen for Patientsikkerhed påbyde kommunalbestyrelsen for en bestemt periode at fastsætte restriktioner for eller forbud mod adgangen til eller brugen af kommunale plejehjem. Restriktioner og forbud kan også omfatte plejehjemsbeboernes private boliger. (§§ 29 og 30 i Lovforslag 134 samt bemærkninger hertil)

Ifølge lovforslaget oprettes der et Ankenævn for Epidemilov. Ifølge lovforslaget kan afgørelser truffet efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf påklages til Ankenævnet for Epidemiloven. (§ 61)

Påbud til kommunalbestyrelse og dermed forbud mod besøg i plejehjemsbeboernes private boliger, vil således efter lovforslaget kunne påklages Ankenævnet for Epidemilov, da besøgsforbuddet vil være en regel fastsat i medfør af Epidemiloven.

Ændringsforslag til L 134

Sundhedsministeren har stillet et ændringsforslag, der er tiltrådt af et flertal af Folketinget. Ændringsforslaget indsnævrer klageadgangen til Ankenævn for Epidemiloven til kun at omfatte personer, der udsættes for en individuel afgørelse. Regler fastsat i medfør af Epidemiloven udgår og kan derfor ikke længere påklages Ankenævnet.

Det præciseres endvidere i bemærkningerne at det alene er afgørelser truffet i medfør af helt specifikke paragraffer i lovforslaget. §§ 29 og 30, der omhandler påbud vedr. plejehjemsbeboernes private boliger – fx besøgsforbud - er ikke medtaget. (Ændringsforslag 33 samt bemærkninger hertil)

Ændringsforslaget fratager således plejehjemsbeboere, der bor på plejehjem, muligheden for at påklage besøgsforbud i forhold til deres egne private boliger, til Ankenævnet for Epidemiloven.

Hvorfor er det et problem?

Erfaringer fra foråret 2020 viste at mange hundrede plejehjemsbeboere blev underlagt ulovlige besøgsrestriktioner – fx forbud mod at forlade egen bolig - som følge af de påbud, som Styrelsen for Patientsikkerhed udstedte til Kommunalbestyrelserne. Klager til plejehjemsledere og kommunalbestyrelser blev ikke behandlet, men afvist uden den lovbestemte henvisning til Ankestyrelsen eller andre klageinstanser. Den ulovlige forvaltning fortsatte i mange tilfælde også selvom både Styrelsen for Patientsikkerhed

og Sundhedsministeren havde tydeliggjort lovgrundlaget overfor kommunerne. Plejehjemsbeboernes retsstilling blev derved de facto undergravet.

Indførelse af et Ankenævn for Epidemiloven, hvortil borgere kan påklage regler fastsat i medfør af Epidemiloven, er som Sundhedsministeren siger i bemærkningerne, en styrkelse af borgernes retssikkerhed i forhold til den hidtidige regulering.

Et besøgsforbud i forhold til plejehjemsbeboeres private boliger er et indgreb overfor enkeltpersoner – uanset at besøgsforbuddet er udstedt af en kommunalbestyrelse, som ved lov er blevet påbudt at indføre besøgsforbuddet. Fratager man plejehjemsbeboere mulighed for at påklage forbuddet til Ankenævnet for Epidemilov, fordi besøgsforbud teknisk set er indført af kommunalbestyrelsen via et påbud fra Styrelsen for Patientsikkerhed, betyder det en **alvorlig forringelse af plejehjemsbeboernes retssikkerhed** med risiko for at klager over fremtidige besøgsforbud, der strider mod epidemiloven, ikke vil blive behandlet efter gældende regler, som tilfældet var i foråret 2020.

Da der er tale om **borgere, der ofte pga fremskreden demenssygdom, ikke kan tage vare på egne interesser**, er det yderst bekymrende, at Sundhedsministeren og et flertal i Folketinget lægger op til at forringe retssikkerheden for disse borgere.

Forslag

Alzheimerforeningen foreslår på den baggrund at §§ 29 og 30 tilføjes til ændringsforslag 33 således: *"I stk. 1 ændres »denne lov eller regler fastsat i medfør heraf« til: »§ 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1, § 20, § 21, stk. 2, §29 og §30"*

Dokumentation

Ad. ændringsforslag 33, s. 7 vedr. ankenævnet:

Af *sundhedsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af NB og LA): Til § 61

Der står i betænkningen: *"I stk. 1 ændres »denne lov eller regler fastsat i medfør heraf« til: »§ 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1, § 20 og § 21, stk. 2.«. [Præcisering af Ankenævnet for Epidemilovens kompetence]"* (Betænkning over Forslag til lov om epidemier m.v. (epidemiloven))

Der står endvidere på s. 16: *"Med oprettelsen af Ankenævnet for Epidemiloven sikres det, at personer, der påbydes afgørelse om en individuel foranstaltning, har mulighed for at klage. Der er efter Sundhedsministeriets vurdering behov for at præcisere yderligere, at Ankenævnet for Epidemiloven foreslås at skulle behandle klager over foranstaltninger over for enkeltpersoner, således at retssikkerheden styrkes i forhold til den hidtidige regulering. Det foreslås derfor, at »denne lov eller regler fastsat i medfør heraf« i lovforslagets § 61, stk. 1, ændres til: »§ 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1, § 20 og § 21, stk. 2.«. Med ændringen præciseres det, at det alene er afgørelser truffet i medfør af lovforslagets § 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1, § 20 og § 21,"*

Nis Peter Nissen

Direktør i Alzheimerforeningen